

Guía Docente			
Datos Identificativos			2022/23
Asignatura (*)	A Literatura e o seu Contorno Sociocultural	Código	613584112
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa
Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Letras		
Coordinación	Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es
Profesorado	Galbarro García, Jaime Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	j.galbarro@col.udc.es nieves.pena.sueiro@udc.es
Web			
Descripción xeral	Estudo da literatura en relación co contexto histórico no que se produce, impulsando unha reflexión en torno a historia e a ficción literaria e a sua interconexión en diferentes momentos da historia.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título	
Integrar los estudios literarios en un contexto cultural más extenso que trascienda los límites de una sola lengua y /o nación, atendiendo a la diversidad cultural	AM1 AM4 AM8 AM9 AP1 AI1 AI2 AI3	BM3 BP1 BP3 BP4 BP5 BP7 CI2 CI3
Desenvolverse para o ejercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común	AM1 AM4 AM8 AM9 AP1 AI1 AI2 AI3	BM3 BP1 BP3 BP4 BP5 BP7 CI2 CI3
Que os estudiantes sexan capaces de integrar coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación	AM1 AM4 AM8 AM9 AP1 AI1 AI2 AI3	BM3 BP1 BP3 BP4 BP5 BP7 CI2 CI3

Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador	AM1 AM4 AM8 AM9 AP1 AI1 AI2 AI3	BM3 BP1 BP3 BP4 BP5 BP7 CI2 CI3	CM2 CM3 CM4 CM5 CM6 CI1 CI3
---	--	--	---

Contidos		
Temas	Subtemas	
1. Introducción. Literatura, cultura e historia.	1.1. A literatura como instrumento do poder. 1.2. Contextos histórico-literarios.	
2. Literatura e política.	2.1. Sátira e política. Quevedo. 2.2. Marginalia cervantina. O pasquín.	
3. Literatura e sociabilidade.	3.1. Os xogos cortesanos. 3.2. As academias literarias. Lope de Vega e Calderón. 3.3. Pintores e poetas. Lope de Vega e Calderón. 3.4. A defensa das artes.	
4. Literatura e mecenazgo.	4.1. Retratos poéticos e retratos pictóricos. 4.2. Retrato do mecenazgo. Góngora. 4.3. Retrato do poeta. 4.4. Mitoloxía e monarquía.	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 B6 B7 B8	10	0	10
Obradoiro	A1	16	0	16
Análise de fontes documentais	A1 A10 A8 B6 B8 B3 C3 C6 C8 C9	8	0	8
Traballos tutelados	A13 A4 A14 A10 A8 A9 A12 B4 B10 B3 C2 C3 C4 C5 C6 C8 C9	3	37	40
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	O profesor presentará contidos teórico-criticos pertinentes da materia obxecto de estudio.
Obradoiro	Mediante a combinación de diversas metodoloxías (discusión dirixida, ensaios críticos, resúmenes, etc.) o alumno levará a cabo distintas actividades relacionadas coa materia obxecto de estudio
Análise de fontes documentais	O alumno realizará unha analise de fontes documentais sobre as ideas e concetos explicados na aula a partir de documento do século XVII.
Traballos tutelados	O/a alumno/a fará un traballo tutelado (previamente concertado co profesor) sobre algún aspecto hermenéutico pertinente á materia obxecto de estudio. Se valorará a orixinalidade, o pensamento crítico autónomo e o dominio do idioma castelá.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción

Traballos tutelados	O alumno acudirá periódicamente a tutorías (presenciais, cando fose posible, ou telemáticas para aclarar dúbidas sobre a temática obxeto de estudo.
---------------------	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A13 A4 A14 A10 A8 A9 A12 B4 B10 B3 C2 C3 C4 C5 C6 C8 C9	Valorarase a capacidade de comprensión e reflexión crítica do alumno en función dunha análise hermenéutica e histórico-social sobre un tema obxeto de estudo da asignatura, orazoamento ordenado da exposición, as referencias pertinentes á bibliografía e o uso correcto do idioma castelán.	75
Obradoiro	A1	Os alumnos levarán a cabo os seguintes exercicios prácticos: 1. Reflexións críticas sobre temas pertinentes á lectura. 2. Análise de textos e contextos: interpretación crítica de diversas lecturas obxecto de estudo. Valorarase a capacidade de comprensión, a orixinalidade do plantexamento crítico, o rigor da análise, a claridade da exposición e o dominio do idioma castelán.	15
Análise de fontes documentais	A1 A10 A8 B6 B8 B3 C3 C6 C8 C9	Actividade na que o/a alumno/a dará conta da súa capacidade de análise e contextualización dos contidos impartidos na aula, dun xeito práctico	10

Observacións avaliación
En calquera das metodoloxías availables, é necesario obter unha cualificación mínima de catro sobre dez para superar a materia. Recibirán a cualificación de "Non Presentado" aqueles estudiantes que non presenten en tempo e forma o traballo tutelado.
Na segunda oportunidade (convocatoria de Xullo), gardaranse as notas de todas as actividades superadas e proporánse actividades alternativas ás que se fixeron nos obradoiros e non se superaron.
Os traballos e actividades entregaranse en tempo e forma e deberán cumplir as esixencias de corrección lingüística propias destes textos (ortografía, puntuación, precisión léxica, rexistro formal, discurso coherente e cohesionado, etc.).
O estudiantado con dispensa académica de asistencia a clases entregará o traballo tutelado que terá valor do 100% da calificación. Poderánse adoptar as adaptacións oportunas para o estudiantado con necesidades específicas de aprendizaxe.
Na convocatoria adiantada de decembro, o sistema de avaliación será o mesmo que para as persoas con dispensa académica. O/A estudiante deberá pórse en contacto co profesor no mes de outubro.
Se, no curso da avaliación, o profesorado tiver algúna dúbida razoable a propósito da autoría do traballo tutelado, poderá entrevistar ao alumnado durante a revisión de notas para verificar a mesma. Neste caso, a entrevista será grabada e servirá para revisar a nota.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- Maravall, José Antonio (1976). La cultura del Barroco. Barcelona, Ariel- Armas, Frederick (2004). Writing for the eyes in Spanish Golden Age. Lewisburg, Bucknell University Press- Brown, J. y J. H. Elliott (1982). Un palacio para un Rey. El "Buen Retiro" y la corte de Felipe IV. Madrid, Alianza Editorial,- Carducho, Vicente (1979). Diálogos de la pintura. Madrid, Turner- Chevalier, M (1976). Lectura y lectores en la España de los siglos XVI y XVII. Madrid, Turner- Deleito y Piñuela, J. (1988). El rey se divierte. Madrid, Alianza Editorial,- Deleito y Piñuela, J. (1988). También se divierte el pueblo. Madrid, Alianza Editorial,- Deleito y Piñuela, J. (1988). La mala vida en la España de Felipe IV. Madrid, Alianza Editorial- Deleito y Piñuela, J. (1988). La vida religiosa española bajo el cuarto Felipe. Santos y pecadores. Madrid, Alianza Editorial,- Díaz Plaja, F (1994). La vida cotidiana en la España del Siglo de Oro. Madrid, Edaf,- Díez Borque, J. M., dir. (1995). Culturas en la Edad de Oro. Madrid, Universidad Complutense- Egido, Aurora (2004). De la mano de Artemia. Estudios sobre literatura, emblemática, mnemotécnica y arte en el Siglo de Oro.. Barcelona, Olaneta,- Sánchez Jiménez, Antonio (2011). El pincel y el Fénix: pintura y literatura en la obra de Lope de Vega Carpio. Madrid, Iberoamericana.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías